

KMETOVOALEC

Glasiło Kmetijske družbe za Slovenijo.

Izhaja 15. in zadnjega dne v mesecu. Člani Kmetijske družbe dobivajo list brezplačno. Cena listu za nečlane 20 Din, za inozemstvo 30 Din letno.

Posamezna številka stane 1 Din. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani, na Turjaškem trgu št. 3. Urejuje Viljem Rohrman.

Štev. 24.

V Ljubljani, 31. decembra 1927.

Leto XLIV.

VESEBINA: Krožki za kmetijske poizkuse. — Dajmo prednost napredku! — Poročilo o gnojilnih poskusih z umetnimi gnojili na krompirju. — Poizkusi z nitrofoskatom. — Dobre lastnosti masla. — Pitanje svinj. — Obnovitev vinogradov. — Več gospodarstva v kmetijske gozde. — Vprašanja in odgovori. — Iz delovanja podružnic. — Gospodarske stvari. — Kmetijske novice. — Književnost. — Uradne vesti. — Tržne cene. — Inserati.

Krožki za kmetijske poizkuse.

Z orjaškimi koraki napreduje zadnja desetletja znanost in tehnika in s tem napredkom so se zelo hitro okoristile razne gospodarske panoge, predvsem trgovina in obrt. Na žalost napreduje vzporedno z novjšimi znanstvenimi pridobitvami kmetijstvo najpočasneje. Temu pa ni toliko kriva konzervativnost kmetovalca, kot svojevrstna posebnost raznih kmetijsko-gospodarskih vprašanj, ki vkljub čisto prirodoslovno-znanstvenemu značaju še niso tako temeljito raziskana, da bi mogel kmet novejše izsledke v praksi slepo in po receptih uporabljati. Še vedno se moramo v večini slučajev zatekati k izkušnjam in k poizkusom. To so spoznali predvsem v Nemčiji, kjer je zmisel za vzajemnost in organizacijsko delo med narodom tako globoko ukoreninjen in kjer so tudi kmetijske poizkuse postavili na organizatorično podlago.

Leta 1921. so začeli na pobudo prof. Römerja na kmet. visoki šoli v Halle ustanavljati prve poizkusne krožke in danes, po šestih letih, znaša poizkusna ploskev teh krožkov v Nemčiji že nad en milijon hektarjev. Ta ploskev pa naravno stalno narašča. Pobudo za ustanovitev poizkusnih krožkov je dalo spoznanje, da je v kmetijstvu uporaba raznih pridelovalnih sredstev, predvsem izbira primernih sort, pravilna odmera umetnih gnojil itd., ki je za vsak kraj drugačna na najprimernejši in najuspešnejši način mogoča le potom točnih poizkusov na polju samem. Posestniki enega okoliša (ene ali več občin) tvorijo poizkusni krožek, namestijo sposobnega, agilnega moža in ta izvede v svojem okolišu vse potrebne praktične poizkuse na polju. V par letih spozna ta opazujoči nastavljenec v svojem okolišu zemljo z ozirom na njene lastnosti in zahteve glede umetnih gnojil in semenja do vseh podrobnosti. Kmetovalci sami, katerim mnogokrat manjka tudi potrebno znanje, navadno nimajo časa izvrševati te prepotrebne poizkuse v dobi največjega dela za vso potrebno točnostjo. Kakšne težkoče imamo tozadevno, vemo vsi, ki smo posebno v zaostalejših krajih prirejali po naročilu Kmetijske družbe potrebne poizkuse. So primeri, da v najprometnejših krajih odklanjajo večji kmetovalci brezplačno umetna gnojila v poizkusne svrhe; drugi kmetovalci sicer sprejmejo umetna gnojila, le-ta s pomočjo okraj-

nega ekonomata tudi raztrosijo, vendar je ljudi že skrajno težko pripraviti do tega, da bi pridelke tudi stehitali in edino tem potom določili, če se uporaba umetnih gnojil, novega semenja i. t. d. izplača ali ne. Posebno glede umetnih gnojil najdemo še celo mnogo inteligentov na deželi, ki so mnenja, oz. napačnega naziranja, da je kemičnim potom, potom preiskave zemlje mogoče ugotoviti njeno potrebo po gnojenju. Vprašajte tozadevno samo g. inž. Mohorčiča, direktorja kemičnega preizkuševališča v Mariboru, in videli boste, kaj vam bo ta povedal!

Naloga poizkusnih krožkov po nemškem vzorcu je predvsem rešiti v danem okolišu vprašanje gnojenja. Kmetovalec mora vedeti, katere redilne snovi manjkajo njegovi zemlji, v kakšni obliki in v kakšni množini mora te snovi nadomestiti. To mu ne pove noben koledar in tudi ne kemična preizkušnja, ampak edino poizkus na polju.

Ravnotako važni so poizkusi glede sort. Vsak kraj ima druge talne in podnebne razmere in zahteva svoje sorte. Tudi količina semenskega blaga je važna in kmetu — posebno večjemu — ne more biti vseeno, če zadostuje njegovi zemlji na 1 ha 200 kg ali samo 150 kg semenja. Da posvečajo posebno nemški in češki kmetovalci tem navidezno malenkostnim vprašanjem tako pozornost, se nam mogoče čudno zdi, kakor se nam zdi čudno, da je njihovo blagostanje večje in da je njihova gospodarska stopnja vkljub mestoma neugodnejšim naravnim pogojem mnogo višja, kakor pri nas.

Tudi v Nemčiji so se navedenim poizkusnim krožkom pridružili sprva samo večji posestniki, danes pa sodelujejo v njih že v velikem številu srednji in mali kmetovalci. Par takih krožkov, ki poleg praktičnih smotrov gojijo lahko še zanimanje za znanstvena vprašanja, imamo tudi že v sosednji Koroški.

Pri nas bi se dalo potrebno obširno poizkusno delo organizirati v okviru kmetijskih podružnic, kjer imamo zadostno gospodarsko zavednih kmetovalcev, predvsem absolventov kmetijskih šol.

Fr. Wernig.

Dajmo prednost napredku!

Bliža se konec leta, ko se človek ozre nazaj in naprej ter se vpraša, kako je gospodaril in kako bo treba vnaprej. Neki notranji glas me sili, da ob tej

priliki tudi jaz izrečem par besedi svojim stanovskim tovarisem. Ozmimo se nazaj, koliko smo storili za izboljšanje kmetijstva pri najvažnejših panogah naše agrarne države. Jaz bi na tem mestu omenil dve važni zahtevi, za kateri smo imeli povečini gluha ušesa, brez katerih je pa v teh težkih časih nemogoče prav izhajati. Le pogledimo podjetnega tvorničarja, kako zna izrabiti in voditi svoje podjetje, da pride do boljšega in cenejšega proizvodnje in to le potom strokovne izobrazbe in vestnega knjigovodstva. **Isto velja za kmeta.** Naš kmet preveč prepušča uspeh svojega dela sreči in dobri letini. Ne pomisli, da je sam poklican skrbeti za boljše uspehe in da ima za to potrebne zmožnosti, ki jih mora s **po-ukom** razvijati in izpopolnjevati, da postane tudi on sposoben proizvajati z malimi stroški bogate rastlinske in živalske pridelke.

Kje pa naj kmet dobi potrebno **strokovno izobrazbo?** — Ker ne more vsak kmet dati svojega sina v kmetijske šole, zato imamo kmetijske knjige in časopise, ki človeku nudijo potreben pouk za samoizobrazbo. Le pogledimo po policah, koliko leži nerazreznih števil, „Kmetovalca“ in koliko zaprašenih in raztrganih knjig po skrinjah in po kotih! Sezite po njih! Ravno sedaj pozimi imate lepo priložnost. Izgovor, da kmet nima časa, je prazen. Posebno vam, mladeniči, je treba resne priprave za življenje in mnogo strokovnega znanja, ker le od vas se nadajamo, če boste dobri gospodarji, izboljšanja težkega položaja.

Drugič pa opozarjam na veliko važnost **knjigovodstva.** Sedaj je najprikladnejši čas za to, da se polagoma privadiš zapisavati svoje dohodke in stroške. Naši kmetje se še vedno ne morejo pripraviti do tega, da bi vodili računске zapiske o svojem gospodarstvu. Posledica tega je, da kmet koncem leta ne more izkazati svojih dohodkov. Naš kmet dela samo z rokami, premalo pa z možgani.

Eden izmed mnogih vzrokov propadanja naših kmetij bo v bodočnosti **pomanjkanje varčnosti.** Kmetje so se v vojni in po vojni navadili izdajati iz lahka večje vsote, četudi malovrednega denarja za razne nepotrebne stroške. Velik vzrok propadanja kmetij bo pa tudi v tem, ker kmet sam ne ve, kateri del kmetije mu donaja dobiček in kateri izgubo. Le potom knjigovodstva lahko izve, kaj sme s pridom gojiti in kaj mora opustiti, da bo gospodarstvo bolj uspešno. To zapisovanje zahteva malo truda, ki se bolj izplača, kakor pa kako drugo delo. Zato, kmetovalci, na delo ker hočemo z naprej boljše uspehe doseči! Želim v to mnogo blagoslova v novem letu!

Andrej Smolej, Kor. Bela.

Poročilo o gnojilnih poskusih z umetnimi gnojili na krompirju.

Agrikulturno kemični urad v Zagrebu, Trg. N. br. 4 b/III., je leta 1927. napravil v Sloveniji **16 poskusov** z umetnimi gnojili pri krompirju. Poskuse so izvedli sreski kmetijski referenti.

S pomočjo umetnih gnojil so se dosegli povsod krasni uspehi, kakor kaže sledeča preglednica pri 6 poskusih. Enako ugodne uspehe izkazujejo tudi drugi poskusi, kakor kaže tudi pod. 50.

Uspeh gnojilnih poskusov pri krompirju na 1 ha.

ki so se dosegli pri običajnem gnojenju in s pomočjo dodanih umetnih gnojil, in sicer z 200 kg 40% kalijeve soli, 300 kg superfosfata in 200 kg apnenega dušika:

Na posestvu	Pridelak brez umetnega gnojila	Pridelak s pomočjo umetnih gnojil	Večji pridelok s pomočjo umetnih gnojil	Vrednost večjega pridelka	Stroški umetnih gnojil	Čisti dobiček s pomočjo umetnih gnojil
	kg	kg	kg	Din	Din	Din
Franca Henka, Laško . . .	13 000	16 000	3.000	3 000	1 225	1.775
Franca Žagarja, Srebrniče . .	11.200	15 200	4.000	4 000	1.225	2 775
Škofovih zavodov, Št. Vid . .	7 500	13 240	5.740	5.740	1 225	4 515
Petra Juhanta, Žeje	17.700	24 300	6.600	6 600	1 225	5.375
Janeza Sojerja na Viču . .	8.000	13.800	5.800	5.800	1.225	4 575
Franca Dularja, Cegelnica . .	15.000	19 200	4 200	4.200	1.225	2 975
Povprečno torej:	12.066	16 290	4 890	4 890	1.225	3.665

Stroški za umetna gnojila so znašali za 1 hektar (ali 1¼ orala):

200 kg 40% kalijeve soli	po Din 170 . .	Din 340
300 kg superfosfata	po Din 95 . .	Din 285
200 kg apnenega dušika	po Din 300 . .	Din 600

Skupaj . Din 1225

Ta umetna gnojila so se nabavila pri Kmetijski družbi za Slovenijo v Ljubljani, Turjaški trg št. 3, in so bila ravnotako prvovrstna, kakor vse druge kmetijske potrebsčine, katere vodi ta naša vzorna kmetijska institucija. Priporočamo vsem našim kmetovalcem, da si nabavijo potrebna umetna gnojila pri Kmetijski družbi, ker so prvič najcenejša in drugič z jamčeno najboljša.

Gnojilni poskusi so se izvedli na ta način, da se je dalo zemlji v zadostni količini vse tri glavne hranilne snovi, to je kalijevo sol v obliki 40% kalijeve soli, fosforno kislino v obliki superfosfata in dušik v obliki apnenega dušika, ki je za nas v državi najcenejše dušičnato gnojilo.

Tako gnojenje imenujemo **popolno gnojenje.** Kakor nam kažejo poskusi, je edino na ta način mogoče doseči največje pridelke.

Enostransko gnojenje n. pr. samo s superfosfatom ali z apnenim dušikom je napačno. Krompirjeva rastlina potrebuje **mnogo kalija**, vsled tega se gnojenje s 40% kalijevo soljo posebno priporoča. Kalij je potreben za proizvodnjo škroba, iz katerega povečini obstoje krompirjevi gomolji. Gnojenje s kalijem poveča torej množino škroba v krompirju in s tem ves pridelek, ki ga tudi glede kakovosti izboljša.

Gnojilo se je v teh primerih spomladi, 10—14 dni pred saditvijo krompirja se je kalijeve sol, zmešana z apnenim dušikom, po zemlji enakomerno raztrosila in potem podorala, oziroma dobro z brano prevlekla. 2—3 dni (ali pa isti dan) pred saditvijo krompirja se je še superfosfat potrosil. Apnenega dušika se s superfosfatom ne sme mešati.

Ti gnojilni poskusi so se izvedli na dveh popolnoma enakih parcelah, ki sta ležali ena poleg druge, torej na enaki zemlji. Tudi je bil krompir iste vrste. Ena parcela je ostala brez umetnih gnojil, na drugi pa se je posipal umetni gnoj na način, kakor je bil

Pod 50. Uspeh gnojenja z umetnimi gnojili pri krompirju na posestvu Jakoba Vidmarja v Črni vasi. Popolno gnojenje (KNP) je dalo na 1 ha 132 q gomolja, brez umetnih gnojil (0) pa le 80 q.

spredaj naveden. Hlevski gnoj se je dal na oba prostora v isti količini, ali pa sta ostali obe parceli brez hlevskega gnoja.

Povprečni večji pridelok popolno gnojenih parcel je znašal na 1 hektar 48.90 metrskih stotov (to je na en oral 27 metrskih stotov). Ako računamo povprečno ceno krompirju 100 Din za metrski stot (1 kg = 1 Din) dobimo za večji pridelok krompirja na popolnoma gnojeni parceli 4890 Din. Od te vsote pa moramo odšteti izdatke, katere smo imeli za nabavo umetnega gnojila, t. j. 1225 Din in dobimo čisti dobiček 3665 Din na en hektar. **V današnjih gospodarsko težkih časih je to tako velika in dobrodošla vsota, da jo bo vsak kmetovalec prav gotovo vesel.**

Kmetovalci si moramo biti na jasnem, da je danes potrebno, dvigniti rodovitost njiv in krompirja z umetnimi gnojili. **Najvažnejša pa je pri tem kalijeva sol**, ki izborno učinkuje na kakovost in množino krompirja. Prav zaradi tega se **krompirjeva rastlina** po pravici imenuje tudi „kalijeva rastlina“.

Poizkus z nitrofoskalom.

Mnogo je kmetovalcev, ki bi radi gnojili svoje njive z umetnimi gnojili, vendar niso v položaju, da bi naročili večje količine kalijeve soli, superfosfata ali apnenega dušika. Tako na primer bi potrebovali za $\frac{1}{2}$ hektarja (= en oral) 100 kg 40% kalijeve soli, 150 kg superfosfata in 100 kg apnenega dušika, ki se navadno prodajajo le v celih vrečah po 100 kg. Tem kmetovalcem priporočamo, da poskusijo z mešanim gnojilom „Nitrofoskal Ruše“, ker se je to gnojilo po dosedanjih izkušnjah izborno obneslo. To gnojilo obstoja iz 40% kalijeve soli, apnenega dušika in superfosfata in se prodaja v pločevinastih posodah po 100 kg. To gnojilo je popolno gnojilo in omogoča tudi malim kmetovalcem, da morejo tudi manjše prostore (pod enim oralom) gno-

jiti z umetnimi gnojili. Na oral se pri krompirju računa 400 kg „Nitrofoskala Ruše“, ki se dobi pri Kmetijski družbi v Ljubljani. Če smo pa njivo pognojili tudi s hlevskim gnojem, zadostuje samo 200 kg na oral.

Na posestvu Česma pri Slav. Požegi se je z „Nitrofoskalom Ruše“ napravil gnojilni poskus na krompirju (pod 51.) in to na enem oralu s 350 kg tega gnojila. Uspeh je bil sledeči:

Popolno gnojena parcela je dala	13.000 kg gomolja
negnojena parcela je dala . . .	9.800 kg gomolja

višji pridelok je znašal 3.200 kg gomolja.

Vrednost večjega pridelka je znesla pri ceni 1 Din za kg, skupaj Din 3200. Če odštejemo od tega 630 Din za umetni gnoj (100 kg „Nitrofoskala Ruše“ stane 180 Din), smo dobili na oralo 2570 Din čistega dobička.

Vsak kmetovalec si mora prizadevati, da bo na svojem posestvu pridelaval več krompirja, kar mu je mogoče s popolnim gnojenjem z umetnimi gnojili.

Pri nas v državi se sadi največ krompirja v Sloveniji in gre naš krompir pod imenom „kranjski“ in „štajerski“ po vsej državi. Povpraševanje po njem je veliko.

Pod 51. Uspeh gnojilnega poskusa na krompirju v Česmi pri Sl. Požegi. Grmi krompirja, pognojen s KPN na levi strani in brez gnojenja na desni strani podobe.

Kmetovalcem se pa ni bati, da bi večjih pridelkov ne mogli na en ali drug način spraviti v denar. Krompir s popolno gnojenih njiv je debelejši, okusnejši in je tudi bolj zdrav ter bolj odporen proti boleznim, kakor krompir z negnojenih njiv.

Udnino za l. 1927. je nemudoma poravnati!

Dobre lastnosti masla.

V mislih imam presno ali surovo maslo, ki ga danes prodajamo kot čajno maslo po 50 do 60 Din kilogram, dočim se navadno kmetsko maslo dobi po 40 do 44 Din za kilo. Vrednost masla se ravna bistveno po kakovosti mleka oziroma krme, ki jo pokladamo, v glavnem pa po načinu izdelovanja, ki je večkrat pomanjkljivo. Naše čajno maslo se mora še izboljšati, mora postati vobče še bolj okusno in še bolj trpežno.

Dobro čajno maslo se mora odlikovati po svoji vnanjosti in po drugih svojih lastnostih. Če gledamo na vnanjost masla, moramo zahtevati, da je **značilne barve** in da ima primeren lesk. Pozimi je maslo bolj bele in blede barve, poleti pa je bolj rumenkasto, na kar se pa slednjič tudi lahko vpliva s pomočjo barvanja. V maslarnah izdelujejo leto in dan maslo, ki je enake lepe maslene barve. Glavno je pri tem, da je barva povsem enakomerna, da nima maslo nobenih marog in lis po sebi. Maslo mora imeti svoj značilen lesk, ne sme biti preveč svetlo pa tudi ne mrko ali brez svetlobe.

Dobro maslo mora biti **dosti trdno**, tako da ga z nožem lahko in gladko režemo in da se da po kruhu mazati. Napačno je, če je mehko in mazavo,

ravno tako tudi, če je trdo in drobljivo, kar se v zimskem času rado dogaja, če ga pazljivo ne pripravljamo. Če maslo prerežemo ali z žlico stisnemo, se sme prikazati le nekaj malega vode v podobi čisto drobnih kapljic. Te kapljice morajo biti popolnoma čiste in ne mlečno-kalne. Pravilno izdelano maslo vsebuje poleg čiste tolsče še zmeraj nekaj drugih mlečnih sestavin in vode. Skrbno zgneteno maslo ima še 12 do 15% vode, pri površnem delu pa tudi 18 do 20%. Tolsča sama pa naj znaša 83% in več.

Dobro maslo se odlikuje nadalje po svojem značilnem, čisto maslenem **duhu** in **okusu**. Vsak postranski okus je napačen, pa naj se tiče hleva, gnoja, lesene ali kovinaste posode, repe ali krompirja itd. Maslo, izdelano iz čisto sladke smetane (posnete s strojem), ima izredno mil, osladen okus, dočim ima maslo iz okisane smetane bolj krepak in značilen okus po orehovitih jedrcih, kar se našim razmeram najbolj prilaga.

Slednjič zahtevamo od masla, da je **trpežno** in da se dalj časa dobro drži. Maslo iz okisane smetane je bolj trpežno kakor maslo iz sladke smetane. Najmanj trpežno je premalo zgneteno, mehko maslo, iz katerega se pcedijo mlečno-kalne kapljice, če ga prerežemo.

— r —

Pitanje svinj.

Nekdaj je bilo javno mnenje: Dobra gospodinja je, katera svinje dolgo redi (pita), vsaj do Pusta ali celo do Velike noči. Obratno je resnica. Razumna praktična gospodinja začne pitati kmalu v jeseni, krmi zelo dobro, da hitro doredi in kmalu o Božiču in ob Novem letu pokolje vse. Kvečjemu obdrži kako manjše prase za nadaljnje pitanje, če ima tople hleve.

Če se rano pokolje, imajo potem domače ženske malo več počitka in manj skrbi. Do spomladi se že toliko oddahnejo, da se že kar veselijo in želijo dela na polju.

Nekdaj so krmile gospodinjice pitovne svinje petkrat na dan in še dandanes bo morda še $\frac{3}{4}$ vseh

1. Prasič, rojen 12./I. 1927, zaklan 29./X. je tehtal obaran 132 kg in dal 48 kg mesa in 62 kg slanine, skupaj 110 kg; (odpadek 22 kg ali 16.6%).
2. " " 12./I. 1917, " 15./XI. " " " 112 " " 47 " " " 50 " " " 97 kg; (" 15 " " 13.4%).
3. " " 12./I. 1927, " 1./XII. " " " 135 " " 54 " " " 62 " " " 116 kg; (" 19 " " 14.1%).
4. " " 12./I. 1927, " 1./XII. " " " 145 " " 55 " " " 70 " " " 125 kg; (" 20 " " 13.8%).

Meseca septembra začnemo svinje pripravljati za pitanje s tem, da dobavljamo zraven pese, repe in korenja po malem krompir in koruzno moko za oblodo. Celo ali zdrobljeno žito, ne surovo ne kuhano se ne krmi, ker da koruzna moka neprimerno več haska. S 1. oktobrom začnemo z rednim pitanjem. Koruzne moke je prišlo na glavo in krmljenje po 1 kg, torej skupaj na dan 2 kg.

Čim bolj se pitanje na dolgo vleče, tem dražje je. Namesto, da bi dajali 1 kg moke na glavo in dan skozi 4 mesece, dajmo 2 kg dnevno za dva meseca.

Važno je, da si skrajšamo in olajšamo delo, s tem dosežemo isti uspeh, toda z manjšimi stroški

gospodinj katere krmijo ob 7., 9., 12., 16. in 19. uri. Koliko nepotrebnega dela in truda, potrate časa in svinjske piče! Sploh koliko škode namesto haska! Svinja se ne zredi od tega, kar požre, ampak **od tega, kar prebavi**. Dobro prebavi pa le, če ima dovolj časa in če se jo pusti v miru. Prevneta gospodinja pa jo gre vsake 2—3 ure buditi in vznemirjati s prepogostim krmljenjem in štoranjem okoli svinjaka. Živinče nima miru, polovica drage krme gre naprej na pol ali pa neprebavljene in ne izkoriščane, kar je velika gospodarska škoda. Poleg vsega se še slabo redi in debeli.

Pri nas krmimo že skoraj 20 let samo dvakrat na dan; ob 8. in 16. uri. Da se to pravilno in praktično obnese, dokazuje sledeči zgled:

in z manjšim trpljenjem. Priporočam sledeče:

1. Krmiti je po dvakrat na dan.
2. s pitanjem je začeti zgodaj v (mesecu septembru-oktobru).
3. hitro je živali zrediti, ne pa počasi,
4. kmalu jih je zaklati ali prodati (za Božič ali Novo leto).

Vsak kdor ima v tej zadevi večletne praktične skušnje ali trdno prepričanje, naj se oglasi v „Kmetovalcu“, da se to vprašanje: „ali je krmiti dvakrat-trikrat- ali petkrat“, temeljito razčisti, tako od znanstvene kakor od praktične strani.

Goričan.

Načelnštva, pošljite čimpreje nabiralne pole in vplačano udnino!

Obnovitev vinogradov.

Vinogradi, ki so preživeli eno človeško dobo, se bližajo h koncu, posebno tam, kjer so rastle v slabi zemlji in ki so bili slabo oskrbovani. Treba bo misliti na obnovitev in to kar najhitreje. Vprašanje je pa, kako? Kdor ima zadosti vinogradov in primerno zemljo temu je lahko; en del obseje z nemško deteljo in jo pusti 5—6 let, drugi del pa ta čas bolje obdeluje. Tu in tam že sedaj izkopavajo staro trsje in rigolajo ter sadijo ameriške korenjake ozir. cepljenke. Na videz je to res enostavno in praktično in najbolj primerno. Nastane pa vprašanje, ali bodo na taki zemlji, ki se ni nič odpočila, trte rastle z isto bujnostjo kot dosedaj? Pri vinogradu, ki traja leta in leta, moramo biti gotovi, da se stroški v doglednem času povrnejo. Ker se bavim z vinogradi že dalj časa in sem že marsikaj poskusil, hočem v naslednjih vrsticah podati nekaj napotkov iz svoje prakse.

Takoj po svetovni vojni, ko sem nameraval nekaj vinograda obnoviti, se mi je svetovalo takole: Stare trte je izkopati, prostor obsejati z domačo deteljo in pustiti dve leti v celini, nato pa zrigolati. Odločil sem za to 2 parceli po 2 ara, eno na težki glinasti zemlji, drugo na peščeni ilovnati. V jeseni l. 1919. sem zrigolal obe parceli, na pomlad l. 1920. pa zasadil deloma s korenjaki, deloma s cepljenkami, stratificiranimi. In uspeh? Kjer so trte poprej dobro rastle z enako podlago kakor sedaj, niso na novo zrigolanem svetu nikamor ganile. Trte cepljenke životarijo in korenjaki, kar se jih je prijelo, istotako. Po šestih letih truda in stroškov, sem na parceli z glinasto zemljo pometal vse skupaj vun in posejal nemško deteljo. Nasprotno se mi je pa na tretjem oddelku obnovitev izvrstno obnesla deloma zaradi tega, ker so na dotičnem oddelku rastle trte samo 10 let in je bila tudi podlaga rinaria portalis napačna, deloma pa zaradi nove podlage križanke aramon × rupestris Ganzin l. ki sedaj izborno uspeva. Neki posestnik v tukajšnjem okolju je na posejal, ko je trte izkopal, nemško deteljo in jo pustil 5—6 let. Sedaj pa, ko je zopet zrigolal, rastejo trte dobro. Iz gornjih podatkov sledi, da se mora na vsak način zemlja odpočiti, ako hočemo vinograd uspešno obnoviti. Sicer je naravno, da po tridesetletni rasti na istem prostoru in brez počitka ne more zopet tista rastlina uspešno roditi. Govoril sem v tej zadevi pred kratkim tudi z nekim šolanim veččakom, ki mi je isto povedal. Imel je tudi smolo pri obnovitvi na tak način kot jaz pri prej omenjenih poskusnih parcelah. Meni je, da se je drugod kaj bolje obneslo. Žaloti bi bilo, da se še kdo drugi odasi v tej zadevi in sporoči uspehe ali neuspehe pri obnovitvi vinogradov. Starejši vinogradi nam nečajo in treba je rasti nota, na katerih pridemo zanesljivo nanje do novih nasadov.*

Frano Vidic, Županova

* Opomba uredništva. To vprašanje je rešeno v toliko, da je najbolje obsejati dotične dele vinograda pred obnovitvijo z lucerno vsaj za 4 do 6 let. Bolj važno je vprašanje pravih podlag in še bolj važno vprašanje pravih cepljenk, kajti tudi pri nas je treba, da pridemo v posameznih vinskih okrajnih do najbolj prikladnih trtnih sortimentov. To vprašanje se je dosedaj vse premalo reševalo.

Več gospodarstva v kmetske gozde!

V naših kmetijskih gozdih je veliko pomanjkljivega in slabega. Res je v takih gozdih težje gospodariti, ako jih hočemo vzdržati v trajno dobrem in obrestonosnem stanju, kakor v večjih in velikih gozdih, ali navzlic temu bi se moralo zanje več storiti kakor storimo danes mi. Naše kmetske gozde preveč izrabljamo in premalo oskrbujemo. Preveč so prepuščeni samisebi in lepi božji naravi. Zato so tudi tako raznolični v svoji sestavi, v vzgoji in v vrstah gozdnega drevja. Vse, kar raste in kakor raste, je v teh gozdih dobro. Premalo se pozna gospodarjeva roka pri pomlajevanju! Sekira in grablje vladata po naših listnatih in mešanih gozdih, ki kažejo po raznih naših krajih največ samoraslosti.

In vendar je treba tudi v gozdu skrbnega dela, da se vzdržujejo v dobrem stanju. Pred vsem je važno, da je gospodarski način po teh gozdih prav usmerjen, da imamo po možnosti mešane gozde in da drevje prav vzgajamo in pomlajujemo in da jih s pravilno sečnjo prav izkoriščamo. Ali ravno tako je važno, da pomagamo tudi sami, da nam gozdno drevje bolj uspeva in da nam prinaša večje koristi. Našega dela je treba zlasti pri pomlajevanju in oskrbovanju gozda, da bo več prirastka in več užitka. Poleg matere narave moramo tudi z našim delom pomagati, da se dvignejo in izboljšujejo dohodki gozda. Naše gozdno gospodarstvo je treba v tem oziru izboljšati, in sicer sledečim potom:

1. **S pogozditi** gozde in praznih mest, povsod tam, kjer manjka naravnega naraščaja. Po naših gozdih je mnogo praznega prostora, ki čaka leta in leta na pogozditev. Takih prostorov ni dalje v nemar puščati, temveč jih je zasajati. Potrebne sadike prikladnih dreves je pravočasno priskrbeti in pravilno zasaditi.

2. **Podsajati** je slabo uspele in pomanjkljive pogozditve. Tudi tega dela ne smemo opuščati, če je bila prva saditev slaba. Pri nas se tako podsajanje rado opušča in zanemara.

3. **Trebiti** je gozde od ničvrednega grmovja in nevršnega mladega drevja ozir. naraščaja. Prav tako je čistiti nove nasade in dober naravni naraščaj od gozdnega plevela, ki duši mlade rastline in jih zatira v svojem razvoju. Čistiti je gozd tudi od pohabljenega in v rasti zatrtega drevja, od kapnikov, ki delajo napotje drugemu drevju.

4. **Preredčiti** je mlada drevesca, če stoje pre-gosto. Mladi nasadi kakor tudi naravni naraščaj se tekom svojega razvoja tako zgoste, da jih je treba zredčiti, sicer se drevje v rasti medseboj zatira in duši. To preredčenje mladega drevja je treba po potrebi in v gotovih letih ponoviti.

Vsa ta dela so pri pomlajevanju in oskrbovanju gozda potrebna. Tudi gozd bodi po svoje obdelan, da nam bo prinašal lepše dohodke in trajno dobre obresti!

— r —

VPRAŠANJA IN ODGOVORI.

Na kmetijsko - gospodarska vprašanja odgovarja družba le svojim udom, ki so podpisani s polnim imenom. Za odgovor je priložiti 3 Din (v znamkah) za stroške.

Vprašanje 88. Sprašil sem njivo za koruzo in krompir in bi jo že sedaj pozimi rad pognojil s potrebnimi umetnimi gnojili. **Katera umetna gnojila trosim pozimi za krompir in koruzo?** (M. Š. v P.)

Odgovor: Krompir in koruzo potrebujeta predvsem obilo dušika in kalija, zato jima gnojimo navadno spomladi s kalijevo soljo in z apnenim dušikom, ki ga pa moramo takoj podorati. Če hočete svojo v ta namen sprašeno njivo gnojiti pozimi, tedaj lahko storite to samo s kalijevo soljo. Apnenega dušika pa nikakor ni trositi po vrhu, ker tedaj izgubi mnogo dušika in potem seveda izostane učinek. **Apneni dušik se mora vedno in čimprej spraviti v zemljo.** Spomladi lahko potrosite na že rastoče rastline tudi čilski soliter, ki Vam pokaže še gotovejši uspeh. Na hektar koruze ali krompirja vzemite 300 kg apnenega dušika, ali 250 kg čilskega solitra in 250 kg kalijeve soli.

L.

Vprašanje 89. Pognojil bi rad svoje deteljišče, ki kaže nekoliko šibko rast. **Katero umetno gnojilo je najboljšo za deteljišče?** (F. K. v R.)

Odgovor: Če hočete deteljišče pognojiti z umetnimi gnojili, boste dosegli najboljši uspeh s Tomasovo žlindro, kalijevo soljo in z živim apnom (ali apnenim prahom ali pa z mavcem). Na 100 četvornih metrov vzemite 5 kg Tomasove žlindre, 2 kg kalijeve soli in 5 kg živega apna (ali 8 kg apnenega prahu ali 5 kg mavca). Na 1 hektar pride stokrat toliko teh gnojil. Potrosite jih lahko že sedaj pozimi ob suhem vremenu in nato deteljišče dobro prebranjate. Tako gnojenje detelje se Vam bo dobro izplačalo.

L.

Vprašanje 90. **Kako daleč moram postaviti čebelnjak od pešpoti?** Ali je 5 m razdalje dovolj? (A. V. v Ž.)

Odgovor: O tem, kako daleč sme biti čebelnjak postavljen od kakega pota, nimamo nobenih zakonskih določil. Za zgradbo morate dobiti dovoljenje od županstva in od dotične komisije je zavisno, v kakšni razdalji Vam to dovoli iz policijskih in varnostnih ozirov. V vašem interesu samem je, da ne postavljate čebelnjaka blizu javnih poti.

— r —

Vprašanje 91. **Kako naj se porabijo živalski odpadki na planinah za gnojenje?** (F. M. v L.)

Odgovor: Živalske odpadke (kravjeke) lahko porabimo na dva načina za gnojenje, samo puščati jih ne smemo v nemar, kakor se to danes godi, ker nam v tem primeru škodujejo, dočim nam pri skrbni porabi zelo veliko koristijo, ker so naše planine potrebne dobrega gnojenja. Odpadke kaže ali v kupe nabirati in kompostirati, da jih porabimo na jesen za gnojenje, ali jih je pa sproti v svežem stanju razmazati z lopato prav na tanko, da jih prvi dež zapere v zemljo. Tako delajo tudi v Švici, kjer nahajamo najbolj napredno planinarstvo. Gnoj, ki se nabira po stajah, je spravljati na kup in jeseni raztrositi po najbolj potrebnih mestih.

— r —

Vprašanje 92. Pri nas je postalo mnogo živine krvomočne. Nekateri zvrčajo krivdo na umetna gnojila, s katerimi gnojimo travnike. **Odkod izvira krvomočnost in kako se zdravi?** (I. T. v Č.)

Odgovor: Krvomočnost je različna, je lahko navadna ali pa kužna. Najprej je treba to različno dognati po znakih, ki se kažejo pri oboleli živini. Ena in druga krvomočnost je lahko bolj kratka ali pa dolgotrajna in po značaju ene in druge bolezni se ravna tudi vse njeno zdravljenje. Misel, da bi bila umetna gnojila kriva krvomočnosti, ni utemeljena in se do danes ni še nikjer pojavila. Spričo tega, da je živina obolela pri več gospodarjih, se priporoča, da pokličete živinozdravnika,

da dožene značaj bolezni in predpiše potrebna sredstva. V ostalem Vas opozarjamo na Dularjevega „Domačega živinozdravnika“, ki ga je izdala Družba sv. Mohorja že pred leti in ki dovolj obširno in jasno popisuje eno in drugo krvomočnost in tudi način zdravljenja.

— n.

IZ DELOVANJA PODRUŽNIC.

Kmetijska podružnica Dobova je imela svoj občni zbor 20. novembra. Od 24 udov je bilo 16 navzočih. Po uvodnih besedah Bogoviča, ki je poudarjal važnost podružnice in potrebo številnejšega članstva in vabil goste k pristopu, je podal poročilo o računih Vadnal, iz katerega povzamemo, da je bilo dohodkov 1352 Din in stroškov 539. Za delegata je bil izvoljen Fr. Cetin ml. Sledilo je predavanje sres. ekonoma Simončiča o združništvu, o umetnih gnojilih in o sadjarstvu, kar so vzeli zborovalci hvaležno na znanje.

Kmetijska podružnica Žalec je zborovala 20. novembra. Od 123 članov je bilo 49 navzočih. Iz računskega zaključka je povzeti, da znaša stanje premoženja koncem leta 2928 Din, nekaj več kakor v prejšnjem letu. V odbor so bili izvoljeni: Fr. Roblek, načelnikom, Ant. Petriček, L. Tratnik, M. Jošt in V. Kveder, za delegate pa V. Kveder, M. Jošt in E. Kukec. Pri slučajnostih se je razpravljalo o hmeljski kupčiji.

Kmetijska podružnica v Št. Vidu nad Ljubljano je zborovala 20. novembra t. l. Od 63 udov je bilo 15 navzočih. Načelnik je poudarjal, da bo podružnica zanaprej polagala večjo skrb na širjenje kmet. izobrazbe. Računski zaključek izkazuje 1280 Din prejemkov in 735 izdatkov. Za delegata sta bila izvoljena Ant. Štrukelj in Alb. Koman. Pri slučajnostih se je sklenilo, prirediti tečaje o vzgoji in oskrbovanju sadnega drevja in o uporabi sadja kakor tudi o vzgoji mlade govede in o pomoči pri porodih. Prirediti se ima tudi poučni zlet. Slednjič se je sklenilo prirediti tudi predavanje o važnosti in rabi gnojilnega apna.

GOSPODARSKE STVARI.

Vinski sejm in razstava v Ivanjokvcih sta se dne 7. decembra prav uspešno izvršila. Na razstavi je bilo 144 vzorcev vina, in sicer 97 vzorcev letnika 1927., 32 let. 1926., 13 let. 1925. in po en vzorec let. 1924. in 1923. Vina so bila ocenjena po posebni strokovni komisiji, ki je priznala 33 diplom za najboljša vina. Sortnih vin je bilo skupaj 87, mešanih pa 57. Vina iz mešanih nasadov sestojijo iz raznih sort, v glavnem pa iz šipona. Večji posestniki so imeli večinoma sortna vina. Razstava je pokazala tudi, koliko vina je sedaj še v zalogah. Kolikor smo doznali, se je prodalo na sejmu samem 150 hl vina, druge kupčije se bodo sklepale pozneje. Letošnja letina se bo pri svoji izborni kakovosti lahko prodala, če ne bodo vinogradniki svojih vin previsoko cenili.

Vinska razstava in vinski sejm se vršita v Ljutomeru, dne 6. in 7. januarja 1928. dnevo od 10—18. ure, in sicer v dvoranah preds. gostilničarske zadruge g. Julija Strasserja. Razstava je namenjena predvsem ljutomerskim vinogradnikom v svrhu čim boljšega spoznanja in negovanja svojega vinskega pridelka, vinski sejm pa v dosego čim ožjih stikov z vinskimi odjemalci, ki so navajeni na izborna ljutomerska vina. Poset ljutomerske vinske razstave se zlasti priporoča vinskim trgovcem in gostilničarjem iz tu- in inozemstva. Kajti samoobsebi

Udnino za l. 1928. je nemudoma poravnati!

je umevno, da se pristna vinska kapljica naroča najbolje v kraju pridelovanja in ne drugod. — Za drugi dan razstave je predvideno nazorno predavanje o vinogradnih in sadnih škodljivcih s filmom po ameriškem vzoru, kar utegne pravtako vzbuditi vsestransko zanimanje. Da se poset te razstave omogoči čim širši publiki, je razstavnj odbor določil vstopnino s katalogom in kupico vred na 10 Din. V interesu vsakega ljubiteljskega vinogradnika je, da razstavi svoje vino in prispeva s tem po svojih močeh k uspehu prireditve. Prijateljem naših vinogradnikov pa se nudi najlepša prilika, da poskusijo proizvode slovitenih ljubiteljskih goric in obiščejo to razstavo, bodisi na praznik Treh kraljev, dne 6. januarja, ali pa naslednji dan, ko se vrši tudi zgoraj omenjeno predavanje.

Vinska razstava v Ptuj, ki se bo vršila od 15. do 17. januarja 1928, ima sledeča določila: Za posetnike razstave bo polovična vožnja po železnici, za tujce izven države se bo znižal vizum, za dobra prenočišča in prehrano je preskrbljeno v polni meri. Vstopnina na razstavo in sejm znaša 10 Din za osebo. Vsak posetnik si mora kupiti kupico razstavnega odbora za 5 Din ter lahko potem poskuša vsa razstavljena vina brezplačno. Sestavljen bo razvidni katalog po 10 Din v ceni, ki bo dal vsem posetnikom razstave najboljše podatke, zlasti pa bo vinskim kupcem služil kot izvrstna informacija in kažipot. Razstava bo odprta vsak dan od 10. do 17. ure, okrepčevalnica pri razstavi bo poslovala do 20. ure. — Za izvrstna vina, ki jih bo ocenjevala posebna strokovna komisija, so namenjena odlikovanja v obliki medalj, diplom in orodja. Razstavljeno bo razno vinogradno orodje in drugé novejšje pridobitve za izboljšanje vinogradov in vinskega pridelka. Katera tvrdka želi razstaviti tako blago, naj se takoj prijavi pri razstavnem odboru.

KMETIJSKE NOVICE.

Jubilejna kmetijska razstava v Ljubljani se bo prigrdom 160 letnice Kmetijske družbe priredila prihodnjo jesen, in sicer od 1. do 10. septembra 1928. Razstava ima obsegati vse različne stroke našega kmetijstva, in sicer po programu, ki je bil objavljen za letošnje leto. Podrobnosti prinesemo pravočasno.

Število slovenskih zadrug. Koncem leta 1925. je bilo v Sloveniji 427 kreditnih zadrug, 106 blagovnih zadrug (nabavnih in prodajnih), 38 mlekarskih zadrug, 38 živinorejskih zadrug, 13 pašniških zadrug, 27 strojnih zadrug in 7 kletarskih zadrug.

Vestnik društva kmetijskih strokovnjakov za Slovenijo.

Všetjetje vojaških let. Kmetijsko ministrstvo je svoječasno priznalo vsem svojim uslužbencem vojaška leta v civilno drž. službo za odrejanje stopenj osnovne plače. Proti temu je vložila tožbo glavna kontrola na Državni svet. V posameznih slučajih je Državni svet že razsodil, da se tožba glavne kontrole odkloni kot neumestna in brez zakonske podlage. S tem je zadeva glede všetjetja vojaških let definitivno rešena.

KNJIŽEVNOST.

„Gospodarski kalender“ Hrv. Slav. Gospodarskega društva kao središnje zadruge u Zagrebu za godinu 1928. je ravno kar izšel. Urednik koledarju je vseuč. prof. dr. Albert Ogrizek.

Vsebinska je zelo mnogovrstna in šteje 29 slik iz živinoreje in sadjarstva. Obdelane so pa poleg drugega gradiva, sledeče stroke: zadružništvo, poljedelstvo, živinoreja, perutninarstvo, kuncereja, čebelarstvo, sadjarstvo, vinogradništvo in kletarstvo. Za člane Gospodarskega društva stane koledar samo 7.50 Din, za druge pa 11.50 Din, kar je še vedno zelo nizka cena, saj šteje koledar 200 strani. Naroča se pri Hrv. Slav. Gospodarskem društvu v Zagrebu, Gundulićeva ul. br. 18, pa tudi po drugih knjigarnah.

URADNE VESTI.

Izvolitev novih odbornikov. Občni zbor Kmetijske družbe od 28. t. m. je izvolil za triletno dobo te-le člane glavnega odbora:

I. podpredsednikom: prof. Evgen Jarc; odbornikom: Josip Černe, posestnik v Šiški, Fran Hočevnar, posestnik v Strugah na Dol., Ivan Hribernik, posestnik v Podkrajju, p. Prevalje, Alfonz Mencinger, posestnik v Boh. Bistrici, Alojzij Supanič, posestnik v Jarenini, Fran Trček, ravnatelj Zveze slov. zadrug v Ljubljani, Ivan Vrhnjak, posestnik pri Sv. Jederti, p. Meža ob Dravi.

Imenovanje g. Viljema Rohrmana častnim udom Kmetijske družbe. Družbeni občni zbor je dne 28. t. m. soglasno imenoval častnim udom Kmetijske družbe g. **Viljema Rohrmana**, kmet. svetnika in urednika „Kmetovalca“, za njegove izredne zasluge za prosep kmetijstva sploh kakortudi za Kmetijsko družbo. Najbolj se je udejstvoval na polju kmetijskega šolstva kot učitelj in ravnatelj kmetijske šole na Slapu in na Grmu in pozneje kot referent za kmetijsko šolstvo pri pokrajinski vladi za Slovenijo. Za Kmetijsko družbo je deloval kot član glavnega odbora od 1895—1917, l., torej 22 let, ter kot načelnik kmetijske podružnice v Novem mestu. Želimo, da bi še dolgo užival to priznanje in še mnogo koristil Kmetijski družbi in slovenskemu kmetijstvu sploh.

Družbeni tajnik imenovan ravnateljem, adjunkt pa strokovnim tajnikom. Glavni odbor je v svoji seji dne 27. t. m. podelil družbenemu tajniku inž. Rado Lahu časten naslov ravnatelja, adjunkt Franjo Kafolu pa naslov strokovnega tajnika.

Zapisnik

seje glavnega odbora Kmetijske družbe, 27. decembra 1927.

Seje so se udeležili gg.: predsednik Sancin, podpredsednika Jarc in Pipan ter odborniki Ažman, Bajuk, Brenčič, Hočevnar, Hrastnik, Hribernik, Jan, Košar, Meden, Mencinger, Pavlin, Petovar, Remškar, Globevnik, Supanič, Urek, tajnik inž. Lah. Seje se je udeležil tudi računski preglednik g. Roškar. G. dr. Jančič se je opravičil zaradi bolezni, obenem je iz istega razloga odložil čast odbornika. Velikega župana mariborske oblasti je zastopal šef oddelka za kmetijstvo g. inž. Zidanšek.

G. predsednik je ob 3.15 minut otvoril sejo, pozdravil navzoče in ugotovil sklepčnost.

1. Overovljenje zapisnika zadnje odborove seje od 14. novembra, ki se je brez pripombe odobril.

Z ozirom na zadnji sklep odborove seje, da se vrši jubilejna kmetijska razstava l. 1928. v maju, je g. predsednik pojasnil, da je velesejmski odbor sklenil junija prirediti svoj navadni vzorčni velesejm, zato prosi glavni odbor, naj ju-

Načelnštva, pošljite čimpreje nabiralne pole in vplačano udnino!

bilejno kmetijsko razstavo prenese na jesen o priliki pokrajinske razstave. Ker ne kaže priti v navzkrižje z velesojnsko upravo, je sklenil glavni odbor ugoditi tej želji in določiti nameravano prireditev za dobo od 1. do 10. septembra l. 1928.

2. Poročilo predsedništva. G. predsednik je poročal o sklepu g. dr. Jančiča, ki se je iz zdravstvenih razlogov odpovedal odborniškem mestu. Glavni odbor je vzel na znanje to odpoved ter mu izrekel iskreno zahvalo za njegovo dosedanje požrtvovalno delo v odboru. Glede kupčije z modro galico je g. predsednik pojasnil nenaden visok dvig cen v zadnji dobi, ki zaenkrat onemogoča vsak nakup tega blaga. Tudi ni zaenkrat nikakih ponudb od strani italijanskih tvrdk, ki so najbrže čakale na stabilizacijo lire. Nemška galica pa je splošno predraga. G. Brenčič je priporočal, naj odbor pooblasti g. predsednika, da gre v Italijo in tam skuša doseči od tvrdk Montecatini ali Marengo čim ugodnejšo ponudbo in sklence kupčijo. S tvornico v Hrastniku, oziroma v Celju je družba v dogovoru glede dobave superfosfata, ki ga potrebuje Slovenija. Del tega bi prevzela Gospodarska zveza, izločili bi se pa mali odjemalci, ki bi morali dobavljati to gnojilo potom teh dveh glavnih korporacij.

3. Poročilo tajništva. V zadnji dobi je Kmetijska družba pristala na sodelovanje pri kmetijsko-nadaljevalnih tečajih v Višnji gori in pri Devici Mariji v Polju. Sklicala je anketo gospodarskih korporacij Slovenije, da zavzame stališče glede avstrijskih zahtev pri reviziji trgovinske pogodbe. Na podlagi te ankete je odposlala protestne note na kmetijsko in trgovinsko ministrstvo, na klube narodnih poslancev iz Slovenije, na oba oblastna odbora in v vednost gospodarskih korporacijam. Družba je nadalje vložila protest glede nameravanega znižanja uvozne carine na francosko in grško vino od 120 na 45 zlatih Din ter opozorila ministrstva, narodne poslance in druge činitelje na usodne posledice takega znižanja na slovensko vinogradništvo. Protestirala je proti neupoštevanju Kmetijske družbe pri sestavi Poljoprivrednega Sveta in predlagala kot družbenega člana predsednika g. Sancina. Opozorila je tudi vse merodajne činitelje na škodo, ki bi nastala v Sloveniji vsled ukinitve Srednje vinarske in sadjarske šole v Mariboru. Nadalje je družba vložila prošnje za podpore na obe oblastni skupščini: za kritje svojih režijskih stroškov, za prirejanje kmetijskih tečajev, za gospodinjsko šolo in za jubilejno kmetijsko razstavo. — V tej dobi so bile družbi dodeljene, toda še ne izplačane sledeče državne podpore:

1. za družbeno drevesnico 6000 Din,
2. za kmetijske tečaje 10.000 Din,
3. za gospodinjsko šolo 20.000 Din.

K temu poročilu je poročal g. Petovar, da se na občnem zboru predlaga primerna resolucija proti znižanju uvozne carine na vino, kar se je sprejelo.

Tajniško poročilo se je na to odobrilo.

4. Zapisnik seje direktorija se je prečital, nakar so se v tajni seji direktorija obravnavali posamezni predlogi glede ureditve uradniškega vprašanja in službene pragmatike.

5. Predlogi glavnega odbora za občni zbor. G. predsednik je prečital poročilo računskega pregledovalca g. Štiblerja in podal k temu potrebna pojasnila. To poročilo se ima prečitati na občnem zboru. G. Jarc je predlagal, naj se družbena hiša na Poljanskem nasipu šte. 48., ki ne nese mnogo, ob ugodni priliki proda. Se bo po možnosti upoštevalo. G. predsednik je stavil predlog, da se g. kmet. svetnik Viljem Rohrman na občnem zboru predlaga častnim udom, kar se je soglasno odobrilo.

Nadalje se je po daljši debati sklenilo, predlagati občnemu zboru, da se za letos opusti glasovanje z listi, zato se pa v zmyslu § 15. družbenih pravil glasuje per acclamationem. Za volitev v pošteve prihajajoči odborniki se predložijo na skupni listi.

Nadalje je glavni odbor določil za občni zbor šest svojih predlogov.

6. Predlogi podružnic za občni zbor.

Nato so se prečitali predlogi podružnic za družbeni občni zbor. Izmed teh se večina reši v glavnem odboru, oziroma v predsedstvu. Tri predlogi podružnic Sromlje, Središče ob Dravi in Beh. Bistrica se predložijo občnemu zboru v razpravo.

Podružnica **Moravče** je predlagala, naj se za člane zniža cena za „male oglase“ za 50%. Glavni odbor je ugodil temu predlogu, in sicer samo za dva oglasa na leto.

G. Ažman je predlagal naj občni zbor protestira proti odmeri davka na plesne veselice, ki jih prirejajo kmetijske podružnice in druge slične in kulturne korporacije, v enaki višini kakor za velike mestne zabave.

Podala so se še nekatera pojasnila g. Hočevarja zaradi družbenega posestva na Ivju in g. Medena glede odprave osebne dohodnine.

7. Sprejem novih udov. Sprejelo se je 142 udov, ki so se priglasili od zadnje odborove seje, in sicer pod navadnimi pogoji.

Ker ni bilo drugih predlogov, je g. predsednik zaključil sejo ob pol sedmih zvečer.

VABILA

k občnim zborom podružnic Kmetijske družbe za Slovenijo.

SPORED:

1. Točke 1.—6. po § 31. družbenih pravil.
2. Slučajnosti.

Opomba: Opozarjajo se načelnikstva, da pravočasno (t. j. vsaj 10 dni pred izidom omega „Kmetovalca“, v katerem ima biti objavljena vršitev občnega zbor), pošljejo vabila in spored podružničnih občnih zborov Kmetijski družbi, kajti za veljavnost teh je merodajen izpremenjeni § 30., po katerem morajo biti občni zbori podružnic vsaj 14 dni poprej razglašeni v družbenem glasilu z natančno navedbo kraja, prostora in časa.

Smarje pri Jelšah, na Svečnico, 2. februarja 1928. ob treh popoldne v gostilni g. Habjana; **Kočevje,** v nedeljo, 15. januarja 1928. ob desetih dopoldne pri kmetijski podružnici.

Tržne cene.

Cene so v dinarjih.		Ljubljana		Maribor	
Seno in žito in drugi pridejki	pašenica	1 q	350— do 355—	— do 350—	— do 350—
	rž	1 q	320— do 350—	300— do 325—	— do 325—
	ječmen	1 q	320— do 330—	300— do —	— do —
	oves	1 q	275— do 310—	275— do 300—	— do 300—
	proso	1 q	260— do 300—	275— do 300—	— do 300—
	koruza (nova, sušena)	1 q	270— do 275—	275— do 300—	— do 300—
	ajda	1 q	270— do 280—	275— do 300—	— do 300—
	fižol, ribničan	1 q	425— do —	400— do 500—	— do 500—
	fižol, prepelčar	1 q	500— do —	— do —	— do —
	krompir	1 q	100— do 125—	75— do 125—	— do 125—
Seno in žito in drugi pridejki	sladko seno	1 p	80— do —	60— do 80—	— do 80—
	kislo seno	1 p	60— do —	— do —	— do —
	slama	1 p	50— do —	40— do 45—	— do 45—
Goveja živina	Voli I.	žive teže 1 kg	8-25 do —	8— do 8-20	— do 8-20
	II.	žive teže 1 kg	8— do —	7— do 7-50	— do 7-50
	III.	žive teže 1 kg	7— do —	6-50 do 7—	— do 7—
	Krave, klobasarice	žive teže 1 kg	3— do 4—	3-75 do 4—	— do 4—
Goveja živina	Teleta	žive teže 1 kg	10— do 12—	— do —	— do —
	(Prigon v Ljublj. 5 v Marib. 4 glav).				
Prasici	6—8 tednov stari	komad	200— do 300—	180— do 220—	— do 220—
	3—4 meseca stari	komad	— do —	350— do 400—	— do 400—
	5—7 mesecev stari	komad	— do —	450— do 480—	— do 480—
	debel	žive teže 1 kg	— do —	10— do 11-50	— do 11-50
	debel	mrtve	— do —	15— do 17—	— do 17—
	(Prigon v Ljublj. 9, v Marib. 8 glav)				
Kuri, mleko, maslo, sir, jajca	piš/anec	komad	20— do 25—	20— do 35—	— do 35—
	kokoš	komad	25— do 40—	35— do 45—	— do 45—
	mleko	1 lit.	2-50 do 3—	— do 3—	— do 3—
	ametana	1 q	— do —	12— do 14—	— do 14—
	čajno maslo	1 kg	50— do 60—	50— do 55—	— do 55—
	surovo maslo	1 q	40— do 44—	36— do 40—	— do 40—
	bohlnjski sir	1 q	28— do 32—	— do —	— do —
	sirček	1 q	10— do —	4— do 10—	— do 10—
	jajca	komad	1-75 do 2—	1-50 do 2—	— do 2—
	Kuri, mleko, maslo, sir, jajca	trda drva	1 m ³	150— do —	140— do 150—
mehka drva		1 m ³	75— do —	105— do 115—	— do 115—

Za uredništvo odgovoren: Viljem Rohrman. — Tisk J. Blasnikova nasl. v Ljubljani. — Za tiskarno odgovoren Mih. Rožanec.

KMETOVALLEC.

Glasilo Kmetijske družbe za Slovenijo.

Inserati se računajo po naslednjih cenah:

1/4 stran	Din 2400.—	1/8 strani	Din 400.—
1/2 strani	Din 1200.—	1/6 strani	Din 300.—
3/8 strani	Din 800.—	1/12 strani	Din 200.—
1/2 strani	Din 600.—	1/24 strani	Din 100.—

Priloga listu stane Din 1500.—. — Mala naznanila do 20 besed stane Din 20.—, vsaka nadaljna beseda 1 Din.

Kmetovalci — udje Kmetijske družbe!

Naročajte vse kmetijske potrebščine edino-le pri svoji strokovni organizaciji t. j. pri Kmetijski družbi za Slovenijo; edino-le ona Vam more dati vsa potrebna jamstva glede izvirnosti in dobre kakovosti umetnih gnojil, krmil, semen in strojev. Bodite previdni pri nakupovanju potrebščin, ne nasedite raznim »cenejšim« ponudbam.

Kmetijska družba ima za svoje ude v zalogi naslednje kmetijske potrebščine.

Cene neobvezne. — Zaloge se nahajajo:

v Ljubljani, Turjaški trg 3; v Mariboru, Meljska cesta 12; v Brežicah pri Zvezi kmetijskih podružnic; v Murski Soboti pri tvrdki Čeh & Gaspar; v Radincih pri kmetijski podružnici sv. Jurju ob Ščavnici; v Novem mestu pri kmetijski podružnici; na Rakeku pri g. Matevžu Stržaj; v Ptuj pri Kmet. društvu.

Večje zaloge apnovega dušika so:

pri kmetijskih podružnicah v Novem mestu, Rovtah, Gor. Logatcu, Kostrivnici, Št. Jerneju, Železnikih, Frankolovem, Škofji vasi -Vojniku, Brežicah, Št. Ilju pri Velenju, v Velenju, Šmartnem ob Paki ter pri hmeljarni v Žalcu.

Umetna gnojila.

Cene veljajo za nadrobne pošiljatve. Pri vagonskih naročilih naj se podružnice obrnejo preje pismeno na družbo, ki jim bo napravila po možnosti ugodnejše cene.

Apneni dušik 16—19 v pločevinastih posodah po Din 285 za 100 kg. — Za 1 ha 200 do 300 kg.

Kalijeva sol, 42% po Din 170.— za 100 kg, vreče po 50 kg stanejo 90.— Din z vrečo vred. Za 1 ha 200—300 kg.

Kajnit 12—15 po 86.— Din za 100 kg. — Za 1 ha 400 do 600 kg.

Kostni superfosfat 18/20%. Cena Din 150.— za 100 kg Ljubljana-Maribor, Na hektar 300 kg.

Mavec (gips) za gnojenje. Cena po 40 Din za 100 kg z vrečami vred. — Na ha 600 kg.

Mešano gnojilo. Nitrofoskal - Ruše, za polje, travnike in vinograde, ki vsebuje 8% kalija, 4% dušika in 8% fosforove kisline po Din 180.— za 100 kg. Za 1 ha 500 kg.

Razklejana kostna moka, 30% fosforove kisline, 1/2% dušika po Din 120.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. Za 1 ha 250 do 300 kg.

Rudninski superfosfat 16—18% po Din 92.— za 100 kg, v vrečah po 100 kg, za 1 ha 300—500 kg. Pri celih vagonih Din 90.— za 100 kg franko na vsako postajo v Sloveniji.

Rožena moka, izborna dušičnato gnojilo za vinograde po Din 200.— za 100 kg. Vreče po 100 kg. — Za 1 ha 300—500 kg.

Surova kostna moka z 10—12% fosforove kisline in 4% dušika po Din 115.— za 100 kg. — Za 1 ha 300—400 kg.

Thomasova žlindra. Cene za 100 kg pri odjemu pol ali celega vagona franko kolodvor Ljubljana ali Maribor jamčeno 18/19% po Din 140. Za več vagoni odjem po dogovoru. Za na drobno oddajo v Ljubljani in Mariboru stane vreča 100 kg 18/19% Din 143.—, vsak odstotek višje vsebine Din 6 več.

Oddaja umetnega gnojila na drobno:

Na željo odda družba vrtnarjem in malim posestnikom umetna gnojila na drobno, t. j. na posamne kilogr. po nastopnih cenah iz skladišča na Turjaškem trgu štev. 3. — Superfosfat po Din 1.25, Thomasova žlindra po Din 1.75, kalijeva sol po Din 2.—, mešano gnojilo za vrtove in za cvetice v loncih po Din 2.50 za 1 kg z vrečami vred.

Krmila:

Lanene tropine z 38/40% beljakovin in toličče po Din 3.50 za 1 kg v vrečah po 50 kg.

Klajno apno v izvirnih vrečah, težkih 50 kilogramov po Din 4.— za kg, na drobno Din 4.50 za kg, najmanj 5 kg.

Ribja moka v originalni vreči 50 kg po Din 7.50 za kg, na drobno Din 8.— za kg, najmanj 5 kg.

Živinska sol po Din 2.— za 1 kg Ljubljana, z vrečami (po 50 kg) vred.

Vinogradniške in vrtno potrebščine:

Arborin, sredstvo zoper drevesne škodljivce, v steklenicah po 1 in pol kg po Din 20, v ročkah po 3½ kg Din 50.—

Arsokol (glej spis v števil. 5. lanskega „Kmetovalca“) svinčen preparat zoper razne drevesne škodljivce, osobito proti črvivosti jabolk, proti listnim in krvavim ušem, v steklenicah po 100 gr Din 20.—

Azbest Clarit za čiščenje vina po Din 70 za kg.

Eponit za čiščenje vina po Din 50.— za kg.

Enokarbon (Oenocarbon), prepar. ogljen prah za čiščenje vina po Din 50 za 1 kg.

Gnojne vile s 4 roglji po Din 15.— komad.

„Julien“ za čiščenje vina, za belo in za rdece ¼ kg Din 30, ½ kg Din 50, 1 kg Din 90.—

Mazilo zoper zajce, Din 12.— za kg.

Merito za sode, avtorst. patent **Matievič**, všteti tabelo po 130.— Din za 2 m zložljiv aparat.

Mošne mere, žepne, mali format po Din 95.—

Natrij bisulfid v tabletah po 180 Din za 1 kg.

Petrofenol, sredstvo zoper krvavo uš, po Din 12.50 za kg.

„Srgo“ aparati za zatiranje poljskih miši po Din 200.— Srgo patroni po Din 7 za komad.

„Stopp“ nastavke za škropilnice (hipni zatvor iz medicine) sistem **Fr. Nechwile**, po Din 165.—

Škropilnice franc. znamke „Automatique“ Din 680.—

Škropilnica za sadno drevje in hmelj „Unikum“ od tvrdke „Nechvile“ ročno-prevozna z dvema cevma po 3 m, štirimi podaljševalnimi cevma po 75 cm, 2 bambusovimi cevma po 4 m in Patent razpršilnikoma Din 2900.—

Škropilnice ročne „Ideal“: male po Din 220.—, velike po Din 225.—

Škropilnice ročne, male po Din 80, srednje po Din 120, velike po Din 160. (Razpršilniki za veliko ročno škropilnico Din 18 za komad.)

Trtne škropilnice, bakrene, sistem **Vermorel** po Din 500, sistem **Jessernik** po Din 500, sistema **Kmetijska družba** po Din 450, original **Komet Nechwile D 123** Din 500 za komad.

Vinalkometer za določanje alkohola od tvrdke **Theo Seltz** po Din 120.—

Vinometri „Weinlaube“ inozemske tvrdke po Din 60.—

Žveplovi trakovi na azbestu po Din 16 za kg.

Žveplalnik „Vindobona nahrbtni 26“ Din 500.—

Žveplalniki za sode po Din 60.— za komad.

Vrtnarsko orodje, orig. tvrdke **S. Kunde & sin**:

Cepilni noži za okulacijo in kopulacijo od Din 33 do 140, vrtno in trtne škarje od Din 35 do 190.

Žage za drevesa od **Kunde**, Din 45.—, Din 52.—, Din 60.—

Živinoreja in mlekarstvo.

Opozarjamo mlekarne na znižane cene večjih posnemalnikov „Baltic“ in „Titan“.

Gumijevi seski za teleta po Din 30 komad.

Gobčni odpiralnik „Ekspres“, 150 Din komad.

Laktodensimeter (za določanje gostote mleka) prof. **Gerberju** po 40 Din.

Mlečne cevi št. 3562 po Din 6.—; št. 3561 po Din 7.—

Posnemalnik „Titan“ za 150 l po Din 2200.—

„Baltic“ posnemalnik H. F. za 35 l Din 540. M. O. za 60 l Din 1100, za 100 l K1, po 1500 Din, za 130 l K2, po Din 1700 ali isti stroj s podstavkom Din 2750.

Požiralnikove cevi za teleta 160 Din, za goved 320 Din. **Sirišče dansko**, orig. **Hansen** v prahu, iz Kodanja, v dozah po 25 gr po Din 15.—

Sirišče „Kastel“ se dobi v pločevinastih puščicah po 25 gr Din 10, 50 gr po Din 20, 100 gr po Din 40, 250 gr po Din 110, 500 gr po Din 180.

Sesalke za gnojnice (gnojne pumpe) 330 cm po Din 850, 360 cm po Din 865, 390 cm po Din 880, 420 cm po Din 900, 290/420 cm po Din 1050.

Telečji napajalniki po Din 130 in gumijasti seski po Din 30.

Trokarji za goved po Din 100, za teleta in ovce po Din 76.

Razne kmetijske potrebščine:

Grablje železne, 10 zobne po Din 9.— za komad.

Kultivatorji (ročni) po 18 in 25 Din komad.

Lopate za štihanje po 23 Din komad.

Mortol aparat za uničevanje mrčesa (gl. sršis v Kmetovalcu števil. 15), po Din 80.— za garnituro.

Pasti za voluharje po 10 in po Din 6.—, klešče za pasti Din 5.—

Peresa k vrtnim škarjam po 1 Din komad.

Robkalni stroj za koruzo EMR po Din 950.—

Sikuro, hlevski odpenjač komad Din 26.—

Tobačni izvleček v sodih po približno 200 kg po 10 Din kilogram nadrobno v pločevinastih kantah po 4 in pol kg vsebine po 70 Din in v steklenicah po dva kg po 30.— Din z ambalažo vred. Po pošti se razpošiljajo le pločevinaste kante.

Poljedelski stroji:

Univerzalni plugi in plužni deli:

Sackov plug R16 po Din 1800.—

Sackov plug R14MN po Din 1500.—

Sackov plug D10MN po Din 950.—

Sackov plug D8MN po Din 1000.—

Sackov plug D7MN po Din 850.—

Sackov plug D6MNR po Din 720.—

Sackov plug D5MNR po Din 650.—

Oklopne jeklene deske za Sackove pluge D7 MN po Din 90.—

Črtala za Sackove pluge D7 MN po Din 30.—

Sackovi plužni lemeži 7M24 po Din 52.—, 6R24 po Din 48.—

Sackov obračalni plug NW7 po Din 920.—

Sackov obračalni plug NW5 s črtalom in premično osjo po Din 1150.—

Sackov obračalni plug (glava HAW5 po Din 470.—

Sackov obračalni plug (glava) HAW7 po Din 520.—

Lemeži za Sackove obračalne pluge po Din 35.—

Sackov brabantski obračalni plug BW5 po Din 1500.—

Sackov osipalnik M po Din 650.—

Sackov osipalnik BHR po Din 340.

Sackov osipalnik (glava) HSE po Din 310.—; M za 7”

Sackov podzemni plug (glava) XII po Din 400.—; glava XV z noži po Din 400.—

Sackov izruvač za krompir (glava) s 7 roglji po Din 320.

Sackov okopalnik (glava) H4 po Din 315.—; (glava) XXV (kopačice) po Din 440.—

Sackov marker za saditev krompirja XVIII po Din 450.

Sackova enokolesna plužna XXVIII po Din 140.—

Sackov kultivator FZBVR s 7 peresnimi noži po Din 1780.—; z 9 peresnimi noži po Din 1890.

Brane:

Sackova 2 delna njivska brana I po Din 1350.—

Sackova 3 delna njivska brana Ia po Din 1600.—

Sackova 3 delna njivska brana GE3 s premakljivimi vrstami po Din 1150.—

Njivska brana SE2 po Din 700.

Travnjska brana A3 po Din 680.—, A4 po Din 690.—

Travnjske brane z zvezdnimi členki SA3 po Din 820.—, SB3 po Din 900.—

Travnjski skarifikator „Darius“ 14 po Din 2160.

Sejalni stroj „Isaria“ širok 1.25, vrst 11, Din 4020.

Trijerji (orig. Heidovi) razr. II/2 po 3600 Din.

Trijerji (orig. Heidovi) razr. II/1 po Din 2600.

Žitni čistilnik z 7 siti po Din 1350.

Žitni čistilnik z 10 siti po Din 1520.

Nadaljevanje na tretji strani:

Telefon števil. 16.

Poštni ček 10.533.

Ustanovljena leta 1889.

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

(Gradska štedionica)

LJUBLJANA
PREŠERNOVA ULICA

Stanje vloženega denarja nad 250 milijonov dinarjev.

Stanje vloženega denarja nad 1000 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni dnevni v tekočem računu najvišje mogoče obresti. Jamstvo za vse vloge in bresti tudi tekočega računa je v večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo sodišča denar ne-toletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hrani niti, ker je denar tu popolnoma varen. Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice.

V zalogi imamo naslednje stroje svetovnoznanih tvornic kmetijskih strojev

Hofherr - Schrantz - Clayton - Shuttleworth

za katere je v Sloveniji Kmetijska družba prevzela vodstvo poslov.

Univerzalni jekleni plugi:

UP5 — z samovodom, črtalom, plužno s premično osjo, z rezervnim jeklenim lemežem, za globočino 16 cm; teža 71 kg Din 825.—.

UP6 — isto, za globočino 16 cm; teža 74 kg, Din 870.—.

UP7 — isto kot pri UP6, za globočino 18 cm; teža 82 kg Din 960.—.

UPS — isto, lahek, za globočino 13—16 cm; teža 62.5 kg, Din 640.—.

UPG — isto, Din 650.—.

UPR — isto, Din 650.—.

D6MN — isto, za globočino 13—16 cm; teža 69 kg, Din 910.—.

Brane:

MES5 — železne, njivske, dvodelne, Din 735.—.

MES6 — železne, njivske tridelne, Din 1100.—.

MES7 — težke, tridelne, Din 1165.—.

Št. 19 — 65 kg železna, njivska, tridelna, Din 695.—.

E1 — verižne, travniške, 198 cm široke, teža 95 kg, Din 1595.—.

Planeti:

Št. 8 — kot okopalnik, osipalnik in kultivator, globočina izpremenljiva, teža okoli 40 kg, Din 740.—.

Št. 18 — ročni, Din 170.—.

Slamorenice:

Št. 74 — z ustjem 11", s klinjami na zamašnjaku, Din 2255.

Št. 72 — z ustjem 8", s klinjami na zamašnjaku, Din 2190.

JEK — s klinjami na bobnu, Din 1240.—.

JEK — s klinjami na bobnu, Din 1485.—.

CEI za pogon z motorjem ali vitlom, Din 4440.—.

Reporeznice:

C — z 4 vrstami nožev na vrtni plošči, Din 615.—.
DF — z noži na bobnu, Din 815.—.

Robkači:

RR — za ročni pogon, izdela na dan 40—50 hl, Din 1175.—.

RRN — za ročni pogon, izdela na dan 40—50 hl, Din 1255.

Stroji za napravo zdroba:

Št. 3 — z obojestransko narebrenimi mlev. ploščami, delost zdroba se da uravnati, Din 585.—.

Št. 5 — z dvema narebrenima jeklenima valčkoma, delost zdroba se da uravnati, Din 1925.—.

Žitočistilniki:

Št. 8 — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešet, Din 2650.—.

Št. 7 — s pripravo za izločanje sneti, z 11 rešet, Din 3700.—.

Vitlji (gepelni):

G — za 2 konja, Din 7790.—.

Z — za 1 konja, Din 4950.—.

Posnemalniki:

„Olympic“ za P1 za 801 na uro, Din 1270.—.

„Olympic“ P2 za 1201 na uro, Din 1640.—.

Pinje:

„Olympic“ št. 1, za 5 l, Din 620.—.

„Olympic“ št. 2, za 10 l, Din 750.—.

„Olympic“ št. 3, za 15 l, Din 1225.—.

25 let!

„Že 25 let rabim z najboljšim uspehom izvrstno delujoči „Thürpil“ (tirpil). To zdravilo nas obvaruje pred drisko telet.“

G. H. gospodarski oskrbnik v U. O.

„Thürpil“ se dobiva pri živinozdravnikih in v lekarnah.

Cl. Lageman, Chem. Fabrik, Aachen. — Zastopnik:

„Lykos“, Mr. K. Vouk, Zagreb, Jurjevska ulica št. 8.

KMETSKE HRANILNE IN POSOJILNE DOM

reg. zadr. z neom. zav.

Račun poštna hranilnica št. 14257

Brzejavka: „Kmetijski dom“ Telefona 2.847

v Ljubljani, Tavčarjeva (Sodna) ul. št. 1, pritličje

Daje:

Posojila na vknjižbo, proti poroštvu ter zastavi premij in vrednostnih papirjev ter dovoljuje kredit v tekočem računu pod najugodnejšimi pogoji.

Obrestuje

vloge na 6% brez odkažnice 6% povedi čistih. Večje stalne vloge in vloge v tekočem računu po dogovoru.

Preskrbuje:

Kavcije inkase, srečke in vrednostne papirje ter čeke in nakaznice na druga mesta. Uradne ure: vsak delavnik 8.—12 $\frac{1}{2}$ in od 3.—4 $\frac{1}{4}$

Pooblaščen prodajalec srečk državne razr. loterije.

Vsak je svoje sreče kovač!

Minulo 14. kolo je zopet dokazalo, da je moja prodajalna srečk državne razredne loterije najsrečnejša, kajti izplačal sem v tem kolu svojim cenjenim igralcem ogromne svote. — Za novo 15. kolo naročite zato srečke samo pri

M. S. Serdarušić, Beograd.

V novem kolu je državna razredna loterija načrt žrebanja izpremenila ter sedaj vsaka srečka zadene. — Cene srečk ostajajo iste kot do sedaj. — Cela Din 100.—. Polovična Din 50.—. Četrtninska Din 25.—. — Ker je žrebanje 1. razreda že 11. januarja, naročite srečke takoj po dopisu. — **250.000 srečk - 250.000 dobitkov.**

Mala naznanila.

Le proti predplačilu, do 20 besed stane Din 20., vsaka nadaljna beseda po 1 Din.
Vsakega 10. in 25. v mesecu se zaključijo sprejemanje oglasov za prihodnjo številko.
Upravišтво ne prevzame posredovanja.

Samo iz domačega platna

se perilo ne trga! Zato pa dajte v tkanje laneno prejo, da jo sika v domače platno tkalnice „Krosna“ v Ljubljani, Zrinskega cesta 6. 290

Vinska sesalka

(Weinpumpe), čisto dobro ohranjena, sistem Seitz ter zraven 17 metrov gumijevih cevi, se zaradi opustitve trgovine proda. Cena 4000 Din. Natančneje se izve pri Jak. Hočevar, lekarnar na Vrhniki. 285

Brinje

italijansko in istrsko ima v zalogi A. Sarabon, Ljubljana. Na zahtevo se pošljejo vzorci. 286

Kupujemo vsakovrstno

zlato, srebro, zlati in srebrni denar.

Plačamo najvišje cene! Tovarna za ločenje dragih kovin, Ljubljana-Siška, Jernejeva c. 8. 243

Sadno drevje, trte in vrtnice!

Jablane: mašančger, Damason, Car Aleksander, Boskopski kosmač, ter visokodebelnate vrtnice enoletne cepljene na šipek, zelo močno cvetoče, vseh vrst, nadalje cepljene trte na Rip. p. in Göthe št. 9, mozler (šipon) in ranfol beli, ima na prodaj: Graščina Dornava, pošta Moškanjci pri Ptuju. 299

Kmet. podružnica v Novem mestu

ima za prihodnjo spomlad večje število krasnega jabolčnega drevja, najboljših cepljenih trt, ter bif in ključev riparija po ugodni ceni za prodati. Člani podružnice dobijo pri odjemu znatni popust. 298

Brzoparilnike,

Poc., 50—150 litrov, 850—1500 Din: peči štedilnice in drugo železino prodaja po znižanih cenah A. SUSAŠNIK, Ljubljana. 297

Češplje

za žganjekuho ima v zalogi A. Sarabon, Ljubljana. Na zahtevo se pošljejo vzorci. 287

Knjigo „Sadjarstvo“

drugo razširjeno in spopolnjeno izdajo, spisal Franjo Kafol, priporočamo vsem sadjarjem, da si jo takoj naročijo pri Kmetijski družbi v Ljubljani, Turjaški trg 3. Cena 10 Din. 249

ARBORIN

najbolje sredstvo za zimsko pokončavanje sadnih škodljivcev (kaparjev, krvave uši, listnih uši l. t. d.) izdeluje

„CHEMOTECNA“, družba z o. z.

LJUBLJANA, Mestni trg št. 10.
(Na dvorišču tvrčke A. & E. Skaberne).

15 mesecev star bik

čistokrvne montafonske pasme, na paši vzrejen, ima na prodaj Graščina Cemšenik, pošta Dob pri Domžalah. (Cena po dogovoru). 301

2000 jabolčnih divjakov

prvovrstnih, ima na prodaj po 60 para komad: Ivan Krafič, Brešt 26, pošta 1g pri Ljubljani. 302

Montafonskega bika

16 mesecev starega (potomec odlikovanih čistokrvnih starišev) vzrejen na domači pristavi ima na prodaj: Ekonomija Turjak, pošta: Turjak. (Cena po dogovoru). 308

Lepe rudeče

Orpington peteline

po 9 mesecev stare, po 100 Din komad — franko Sušak ima na prodaj in razpošilja v zabojih na lastne stroške Ivan Petrovič, čebelar na Sušaku, pošta: Sušak. 307

Upravnik,

44 let star, poročen, z dolgoletno prakso v vseh panogah kmetijstva (žena izborna gospodinja) želi preneniti službo oskrbnika na kakem večjem posestvu. Cenj. ponudbe na upravišтво „Kmetovalca“ pod št. 305. 305

Viničarja

z najmanj 3 delavnimi močmi išče Oskrbništvo Novikloster pošta Sv. Peter, Savinjska dolina. 303

Hlapec

kateri zna dobro molzti, samski, se sprejme. Oskrbništvo Novikloster, pošta Sv. Peter v Savinjski dolini. 304

Sadno drevje!

Večjo množino sadnega drevja za pomladansko saditev, največ visokih jabolk, potem hruške in prilično drevje, samo boljše vrste, po dogovoru znižane cene, ima na prodaj: Andrej Hafner, Dorlarje 14, pošta: Škofljata. 3

Zoper jalovost krav in telic

ter pri sramničnem vnetju učinkujejo sigurno povsod priznane BUSULIN SVEČICE. Ne prodajate v zgubo krav, ki se ne oteletijo! Skatila z 12 svečicami in natančnim živinozdravniškim navodilom 30 Din. Izdeluje in razpošilja samo:

Lekarna Mr. Stanko Hočevar, Vrhnika 96. 306

I. JAX & SIN

Ljubljana, Gosposvetska c. 2
priporočila bogato zalogo. Pisalni stroji Adler in Urania, šivalni stroji za rodbino in obrt.

Vozna kolesa Styria Dürkoop, Orožno kolo (Waffennrad). Ceniki zastoj in franko.

Veselo in srečno novo leto

želi vsem svojim cenj. odjemalcem

MEDIC & ZANKL

tovarna firneža, lakov in barv
Ljubljana.

Izšla je Blasnikova

VELIKA PRATIKA

za prestopno leto 1928,

ki ima 366 dni.

„VELIKA PRATIKA“ je najstarejši slovenski kmetijski koledar, koji je bil že od naših pradedov najbolj vpoštovan in je še danes najbolj obrajtan.

Letoŕnja obširna izdaja se olikuje po bogati vsebini in slikah.

„VELIKA PRATIKA“ je najboljši in najcenejši družinski koledar.

Dobi se v vseh trgovinah po Sloveniji in stane 5 D. Kjer bi jo ne bilo dobiti, naj se naroči po dopisnici pri:

J. Blasnika naslednikih
tiskarna in litografični zavod
LJUBLJANA, BREG STEV. 12

Za krmljenje zahirane, oslabele in rahitične živine je najbolje sredstvo

„TEŽAKOVO hranilno in zdravilno olje za živino“

ki je v te namene preizkušeno, koristnim priznano in priporočeno od najvišje inštanace

„Bujlatričko kliniko veterinarskog fakulteta in Zavoda za živinogojstvo na Kr. sveučilištu SHS. u Zagrebu s protokolom Br. 75. od dne 14. junija 1927. To olje dobavlja edino tvrdka

M. TEŽAK, Zagreb
Gundulićeva ulica broj 13

ki pošilja na zahtevo navodila o uporabi tega olja vsakomur brezplačno.

SVINJSKE SUROVE KOŽE PLAČAMO

prvo vrsto brez zarez in lukenj Din 17.— za kg
drugo vrsto „ 12.— „ „

svinjske kože hrvaških prašičev

prvo vrsto Din 7.— za kg
drugo vrsto „ 5.— „ „

Nabiralcem 1 Din več.

Prejem v našem centralnem skladišču na Dunajski cesti št. 23 pri POLLAK-U.

Tam se tudi prodaja najbolje in najbolj trpežne čevlje, usnje in drugo po tovarniških cenah.

TOVARNA USNJA IN ČEVLJEV Carl Pollak d. d. Ljubljana.